

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta \$3.00
Za New York celo leto . . . \$7.00
Za inozemstvo celo leto . . . \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CORTLANDT 2376
NO. 274. — ŠTEV. 274.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.
NEW YORK, TUESDAY, NOVEMBER 22, 1927. — TOREK, 22. NOVEMBRA 1927.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CORTLANDT 2376

VOLUME XXXV — LETNIK XXXV

Grozne razmere v stavkarskem okrožju.

POZIV AMERIŠKE DELAVSKE FEDERACIJE ZA POMOČ

Federacija prosi za stavkujoče premogarje. — Iz dala je poziv na 30,000 krajevnih unij ter na narodna, mednarodna in občinska zastopstva, naj pomagajo stavkarjem. — Naslikala je zimo, polno počmanjanj.

WASHINGTON, D. C., 21. novembra. — Ameriška Delavska Federacija je izdala na več kot tri deset tisoč krajevnih unij v Združenih državah in Canadi poziv, naj prispevajo denar in druge potreščine za stavkujoče premogarje v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji, da se jim bo omogočilo prenesti skoro nezgodne težkoče, spojene z zimo.

Poziv, ki je bil tudi poslan 107 narodnim in mednarodnim delavskim organizacijam, osem in štiri deset državnim federacijam in tisoč mestnim centralnim zastopstvom, ugotavlja, da so razven trpljenja, žrtev in stradanja v Pensylvaniji, ti junski premogarji in njih družine žrtve brutalnega in nečloveškega postopanja od strani premogarske in železne policije, državnih orožnikov in pomožnih serfov.

Na tisoče so jih izgnali iz domov, — se glasi nadalje v pozivu, — in ti žive sedaj v barakah, kateri je zgradila zanje United Mine Workers of America. Na tisoče nadaljnih stoji pred izgonom. Vspričo bližajoče se zime bodo postala njih trpljenja skorodne nezgodne, in treba jim je pomagati, da jih bodo prenesli.

— V teh obupnih stiskah zrō na nas, svoje brate in sestre v strokovno unijskem gibanju, za vzdržanje in podporo. Dolgi boj tekom poletja in jeseni je izčrpal njih vire. Brez denarja, obleke, živil in stanovanj se bore s trpko odločnostjo in z nepremagljivim duhom.

— Intenzivnost in dolgotrajnost boja predstavlja preiskušnjo poguma in doslednosti premogarjev. Sleherni dan stavljajo nove zahteve na njih odločnost, in vsaka ura jim nalaga nove žrtve.

Z izjavo, da je 150,000 premogarjev na stavki in da je 600,000 žena in otrok ovisnih od njih, prosi poziv, podpisani od izvrševalnega sveta Ameriške Delavske Federacije, "članstvo našega velikega organiziranega delavskega gibanja in njegove prijatelje za denar, živila, obleko, čevlje in odejo."

— Glas korenjaškega premogarja, kojega glava je sklonjena od žalosti, ko je vsaki dan priča trpljenju svoje žene in otrok, tiči v tem pozivu. Glas žene in matere vas prosi, da pomagate prehranjati njene otroke. Krik majhnih otrok, stisnjениh v barakah in začasnih kočah, zveni iz tega poziva.

WASHINGTON, D. C., 21. novembra. — Zadrga premogarjev bodo pojasnene danes v Beli hiši, ko bo John Lewis, predsednik United Mine Workers v družbi več drugih voditeljev predložil predsedniku Coolidge-u celo serijo pritožb premogarjev.

Natančna narava teh pritožb ni bila še objavljena predsedniku, ki je bil sicer pripravljen posvetovati se z voditelji premogarjev, a že tekom preteklega tedna objavil, da nima nobene polnomoci, da pomaga premogarjem, niti glede njih življenskih pogojev, niti glede načina kako preprečiti stavke.

Včetna rogov mehkega premoga v Pensylvaniji obratuje sedaj na temelju neunijske lestvice ter se glasi, da ni bilo opaziti nikakega normalnega obratovanja v poljih antracitnega premoga radi počasnega krčenja trgov za trdi premog.

Vsled številnih, vedno ponavljajočih se stavk so se konsumenti nayanili rabiti nadomestila za antracitni premog. Na zadnjem sestanku v Mount Carmel, Pa. so trdili proizvajalci trdega premoga, da so njih trgi zelo omejeni in njih dobički majhni.

To poročilo je bilo izdano, ko so zastopniki premogarjev skušali doseči izboljšanje življenskih pogojev ter novo uravnavo mezdnih lestvic, ki so bile določene za gotove pogoje.

KMEČKA STRANKA SKUŠA STRMOGLAVITI BRATIANA

Sovražniki so pričeli z agitacijo, da strmoglavijo Bratiana, a ta se jim smeje. — Opcizijski poslanci so se zbrali ter razpravljali o pasivni rezistenci proti "nepostavnemu" režimu.

BUKAREŠTA, Romunija, 21. novembra. — Poslanci narodne kmečke stranke, kateri je vlada prepovedala obdržanje velikega kongresa v Alba Julia, so imeli včeraj tukaj važno zborovanje, na katerem so sestavili načrt, s pomočjo katerega hčajo pognati ministrskega predsednika Bratiana iz urada.

Po več ostrih govorih, v katerih so obsojali nepostavnost diktature Bratiana in potem, ko so soglasno protestirali proti akeiji vlade, ki je prepovedala kongres stranke v Alba Julia, je sklenila stranka poslužiti se vsakega postavnega sredstva v parlamentu in izven njega, da prisili Bratiana k umaknitvi.

Med metodami, katere se je predlagalo, da se napravi stališče ministrskega predsednika nezdružljivim, se je nahajal tudi pasivni odpor, ki naj bi obstajal v tem, da bi člani stranke in vsi drugi, ki si žele povratka prostosti, zavrnili plačevanje davkov ter prepovedovali svojim sinovom službo v armadi.

Vlada je uveljavila vse varnostne odredbe, da vzdrži red tekom zborovanja, ki je trajalo od deseti zjutraj pa do pozne ure zvečer. Številne vojaške patrule so korakale po ulicah mesta.

Zveza zahteva referendum ali splošno ljudsko glasovanje, s katerim bi se odpravilo prohibicijski amendment in upa, da bo vsajena teh stranke zahtevala v svoji platformi tak referendum. V neki javni izjavi organizacije se glasi:

Tak referendum bi nudil narodu priliko, da se odloči glede najbolj važnega vprašanja izza Državljanske vojne. Rezultat glasovanja bo odprl oči tudi najbolj slepemu prohibicionistu.

Člani nacionalistične stranke profesorja Jorga, ki je tudi v opoziciji, so se zbrali pred zborovalno dvorano ter dirje nazdravljali Juliju Maniu, voditelju narodne kmečke stranke, ki je prišel na balkon ter imel kratki nagovor. Prosil je Romunce, naj verujejo v njegovo odkritostnost pri delu za interes naroda in prostosti.

Upam, da bo vlada kmalu prisiljena umakniti se, — je reklo. — V dosegu tega pozdravljamo sodelovanje stranke Jorge, a moramo zavrniti pomoč skupine Averese.

Kljub dejstvu, da je bil profesor Jorge prejšnji vzgojitelj Karola ter se vsed tega lahko smatra njegovo stranko kot potencialno karolično, je ugotovil Maniu, da se vprašanja, s katerimi se mora pečati narod, glavna, da pa je vprašanje Karola sekundarnega pomena.

Dijaki proti militarizmu.

CHICAGO, Ill., 21. novembra. — Upor dijakov proti vežbalnim zborom rezervnih častnikov, ki je do vedel na vsečiščiu v Wisconsinu do odpravljenja vseh vojaških formacij, se je razširil sedaj tudi na druga vsečišča, držav srednjega zapada. Med dijaki Northwestern University, Evanston, Ill. se je pričelo gibanje, kojega cilj je odpravljenje vežbalnih zborov za rezerve častnike.

Cete zasedle časnikarsko poslopje v Galacu.

DUNAJ, Avstrija, 21. nov. — Vsled odredbe romunskega ministra predsednika Bratiana so v Galacu zasedle cete tiskarna, oficijelna glosila kmečke stranke, nad sto hiš je bilo porušenih.

VODITELJI A. F. L. MED ŠTRAJKARJI

Tekom inšpekcijskega potovanja so videli voditelji Ameriške Delavske Federacije le malo najetih banditov, ki so se tekom inšpekcije seveda poskrili.

PITTSBURGH, Pa., 21. nov. — Njeti banditi premogarskih družb v Harvieku so se poskrili ter ignorirali določbe šerifa, ki je šel neki odlično izgledajoč mož v duhovniški obliki s sedem ali osmimi tovariši po ulicah ter se razgovarjal s stavkarji in njih ženami.

Bil je Frank Morrison, tajnik Ameriške Delavske Federacije, ki si je v spremstvu par drugih voditeljev ogledal položaj. V kolikor so prišli vpošteli ti delavski zastopniki, niso obstajale določbe šerifa, ki prepovedujejo zbiranje več kot dveh oseb po ulicah mest.

Hodili so po ulicah mesta, se ustavljali pri vratah, govorili z moškimi, ki vodijo stavko in ko so prišli mimo glavnega stana pomnih šerfov, so tudi lahko vrgli pogled na bandite, oborožene do zob.

Klub temu pa je izvedela delavska komisija več zanimivih podrobnostih iz stavke in o početju takozveznih oblasti. Neki premogar je bil aretiran in plačati je moral globo \$14, ker je pomagal ženi svojega soseda. Kompanijski določbe pravijo, da udre premogar na neposten način v lastnino kompanije, če stopi v drugo kompanijsko hišo. Dotični premogar je le nesel vrečo krompirja, ker je bila pretežka za žensko in ko je zopet stepil iz hiše, je bil aretiran.

Mirovni sodnik v Harwicku, ki je obenem tudi kompanijski književod, mu je naložil kazen, se predno je bilo mogoče priklicati kakega prijetja ali odvetnika.

Mati in trije otroci zgoreli.

CONCORD, N. H., 21. nov. — Mrs. Charles Marshall in njeni trije otroci, starci 13, 10 in 2 leti so našli danes zunanj smrt v plamenih, ko je bil vpepeljen njihov dom v južnem delu mesta. Oče in sestrelni deček sta se mogla rešiti.

To je seznam, ki pokaže, koliko ameriškega ali kanadskega denarja nam je treba poslati, da poskrbimo v stari domovini izplačilo označenega zneska, bodisi v dinarjih ali lirah. Podatki so veljavni do preklica, ki se po potrebi objavi na tem mestu.

Ne dvomimo, da Vam bo ta ponudba ugajala, posebno še, ako boste vpošteli našo zanesljivo ter točno posrečbo.

Dinarji	Lire
500	\$ 9.40
1,000	\$ 18.80
2,000	\$ 46.25
5,000	\$ 92.00
10,000	\$ 182.00
	Lir 100 \$ 6.10
	200 \$ 11.90
	500 \$ 17.55
	1,000 \$ 28.75
	10,000 \$ 55.50

Za posilitve, ki presegajo Desetino Dinarjev ali pa Dvatiso Lir dovoljujemo poseben znesek primeren popust.

Nakazila po izrajskem pismu izvršujemo v najkrajšem času ter računamo za strošek \$1.

FRANK SAKSER STATE BANK
82 CORTLANDT STREET Phone: CORTLANDT 4687
NEW YORK, N. Y.

NEZAPOLENI V LONDONU

"Proč z Baldwinom!" je kričala armada nezaposlenih, ko je došpela v London. — Tajnik premogarske federacije, A. J. Cook, je imel glavni govor tekom velike demonstracije. — Rekel je, da ne prosijo delavci kruha, pač pa pravico do dela.

LONDON, Anglija, 21. novembra. — V spremstvu delegatov strokovnih organizacij je vkorakala včeraj armada nezaposlenih iz premogovnikov Walesa v London.

Velik navih ni mogel preprečiti velike demonstracije, ki se je vrnila na Trafalgar Square. Po zaključenju te demonstracije so odkorakali nezaposleni v sklenjenih vrstah v svoje nočne kvartirje na iztečni strani mesta.

Celo miljo dolga parada se je vlekla s svojimi zastavami in baneri preko Strand med preprečenjem nekem pesmi, v kateri se glasi: — Up with the Reds and down with the King!

Tajnik premogarske federacije, A. J. Cook, je bil glavni govornik na velikem zborovanju na Trafalgar Square.

Ta pohod, — je reklo, — je le odmev razmer kot prevladujejo, ne le v Walesu, temveč tudi v Durham, v Londonu, New Yorku, v Berlinu in v daljini Rusiji. Mi hočemo predočiti prebivalstvu Londona tragedije nezaposlenosti in brezštva premogarjev in brezbrinosti ministrskega predsednika Baldwina.

Boj sedanosti in bodočnosti je boj za kruh. Delave stvarijo lahko skupno fronto proti revolucionarju in degradaciji. Prišli smo v London, da povemo Baldwinu, da hočemo predočiti prebivalstvu Londona tragedije nezaposlenosti in brezštva premogarjev in brezbrinosti ministrskega predsednika Baldwina.

Delave bodo kontrolirali industrije ter sami določali svoje usode. Miseritali bomo skozi White Hall ter zdobili pod nogami baldwinovcem.

Na prošnjo Cooka je izbruhnila množica v krik: — Proč z Baldwinom! — katerega je tekmo obhodil v deževju. Sultan pa je to odklonil. Ker pa je odpuščen major domo še nadalje vztrajal pri svoji zahtevi, je bilo dano povelje, naj se ga enostavno vrže iz kraljevske palače. Te naloge se je očitno vsakokratno izvedle z največjim navdušenjem, ker je bilo treba poravati marsikater stire račune.

LONDON, Anglija, 21. nov. — Armada nezaposlenih je došpela v petek zvečer v predmestje Chiswick. Vse je hitelo k oknom, pred hišna vrata ali pa obstalo na cestah, da si ogleda bandera demonstrantov z njih komunističnimi napisimi in reki. Vsi gledali so povaljeno komarajočih.

Eden treh voditeljev je bil angleški pesnik Charles Ashleigh, ki je bil leta 1918 z Big Bill Haywoodom v Chicago. Bil je obsojen na zvezno ječo v fortu Leavenworth, kjer je presezel tri leta, dokler ga ni predsednik Harding leta 1922 pomilostil.

Občinski svet iz Bethnal Green,

VELIKA PRATIKA

s kosci in mlati

CENA 25c

50 pratik . . . \$ 10.

Z naročilom pošljite znamke ali moneyorder na —

"GLAS NARODA"

82 Cortlandt St., New York

POSEBNI PODATKI

Pristojbina za izplačila ameriških dolarov v Jugoslaviji in Italiji znača, kar sledi: za \$25, ali man

GLAS NARODA

(SLOVENE DAILY)

Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Saksar, president. Louis Benedik, treasurer.
Place of business of the corporation and addresses of above officers:
82 Cortlandt St., Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Za celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$6.00
Za pol leta	Za inovembra za celo leto	\$7.00
Za četr leta	Za pol leta	\$1.80

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement or Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenčni nedelji in praznik.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčujejo. Denar naj se blagovoli pošljati po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejmejo bivališče nasnani, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
Telephone: Cortlandt 2876.

PRVI STRELI SO PADLI...

Governer države Colorado je storil, kar je bilo že vnaprej znano, da bo storil: nad premogovnim okrožjem je proglašil vojno pravo ter poveril državni milici neomejeno oblast nad življenjem in smrtjo tamošnjih pregarjev.

To se je zgodilo takoj zatem, ko so miličarji ustrelili štiri štrajkujoče premogarje ter jih štirideset lahko, šest pa težko ranili.

Zadnjo nedeljo je Rockefellerjev sin pridigoval v neki nedeljski šoli v New Yorku.

Govoril je o pravičnosti in o pravičniku, ki ima nebesa že na tem svetu.

Dan kasneje je bilo v njegovem kraljestvu v Coloni radi usmrčenih četvero ljudi, ki so imeli zastran svoje pravičnost pekel na tem svetu.

Ponovimo nakratko.

Coloradski premogarji so bili nekoč organizirati United Mine Workers of America, organizacija American Federation of Labor, je v svojem 15. distriktu organizirala veliko večino majnarjev.

Tedaj je pa sklenila Rockefellerjeva Colorado Fuel and Iron Company, ki kontrolira skoro vse premogovnike in jeklarne v državi, da ne bo imela z delavskimi unijami nikakega posla in da bo organizirala posebne kompanijske unije.

V Colorado je bil v to svrhu poklican bivši kanadski delavski minister King in je začel "organizirati" v imenu kompanije.

Delavcem je obljuhljal vse mogoče, pod pogojem se veda, da se pridružijo kompanijski uniji in da prekinejo vse stike z delavskimi voditelji.

Nekateri so ga poslušali in ubogali, nekateri pa ne.

Tisti, ki ga niso hoteli ubogati, so bili takoj odpuščeni.

Plače so se bile povisale za petnajst procentov. Ker je pa vodstvo 15. okraja polagoma izgubilo ves svoj vpliv in svoje članstvo ter ni moglo nastaviti niti potrebnih uradnikov, so se kmalu pokazale posledice.

Plače se niso znižale samo za podarjenih petnajst, pač pa za celih eno in trideset odstotkov.

Zadnja leta je pa tudi vse tisto izginilo, kar je bil King dobrega uveljavil.

Delavci so začeli uvidevati, da tako ne more iti dalje in so zopet zahrepeli po pravi delavski organizaciji.

Tedaj so jim pa kapitalistični voditelji stopili na prste ter so uveljavili dvoje postav, ki ga nimata para v vseh Združenih državah.

Sprejeta je bila proti-sindikalistična postava, ki predvode postavljanje piketov.

In nadalje je bila sprejeta postava, ki uveljavlja prisilno razsodišče ter daje državni arbitrački oblasti pravico proglašiti vsak štrajk za protipostavno dejanje.

Na podlagi teh postav so izgubili štrajkujoči premogarji, ki se borce pod pokroviteljstvom I. W. W. svoje voditelje.

Voditelje so zaprli, štrajkarji so pa izročeni na milost in nemilost državnim in kompanijskim kozakom.

Industrial Workers of the World že zdavnaj niso več tako bojevita organizacija kot so bili nekoč.

Glavni odborniki so šli ponizno k governerju Adamsu ter ga ponizno prosili za mirno in pošteno uravnavo štrajka.

Njihova prošnja bo najbrž toliko zaledla kot bo zaledel apel, ki so ga naslovili glavni uradniki Ameriške Delavske Federacije na predsednika Coolidge-a, naj se vzame za štrajkujoči kopač mehkega premoga v Pensylvaniji, Ohio in West Virginiji.

Vedno bolj postaja jasno, da se ameriški delavec ne more v nobenem drugem zanašati na svoje izkorisčevalce.

Zanašati se zamore edinole na svojo lastno moč. Ta moč se pa izraža v organizaciji.

Dopis.

Barberton, O.

Ker nas je v Barbertonu veliko Slovencev, se zmiraj kaj novega sliši ali pa kaj žalostnega prijeti. Dne 8. novembra je izvršil samorjan Frank Škraba. Pokojni je bil oženjen dolgo let, ker pa je prišlo med njima do nesporazuma, ga je sopoga pustila še pred 13 meseci in odpotovala s svojo hčerkovo v Cleveland, Ohio.

On je šel dne 8. novembra v Cleveland. O. da soprga nagovorila, da bi šla skupaj v zakonski jar. Ker pa je ona odklonila njevo prošnjo, je iz žalosti in obupa izročil nekoliko listin in bančne knjižice svoji hčerkki, poljubil jo je in rekel, da ga ne bosta z materjo več videli živega.

In res je šel kakega pol bloka od stanovanja in si pognal tri strele v glavo.

Pokojni Frank Škraba je bil doma iz Iga pri Ljubljani, podomače Miklavžev. Bil je v Ameriki 18 let, star je bil 36 let ter oženjen 15 let. Započa kot že omenjeno hčerkovo staro 13 let in ženo. Ona je doma iz Ilxe vasi pri Iguncu.

Tukaj še zapača enega brata in eno sestrično ter nekoliko bližnjih sorodnikov, v Lorain, O. enega stricnika, v starci domovini pa eno popol-sestro in bližnjih sorodnikov.

Pokojni je spadal k tukajšnjemu društvu "Ljubljana", št. 173 S. N. P. J. Pri tem društvu je bil tudi uradnik več let. Pokojnikovo truplo je bilo na zahtevo brata drugi dan pripeljano v Barberton.

Na mrtvaškem odrnu je ležal v dvorani društva "Domovina". Večno vencev in evertja je bilo okoli krste. To je dokaz, da je bil prijubljeni tu pri rojakih.

Tudi soprga mu je bila poklonila venec v zadnji pozdrav.

Venec podarjen od sedaj žalujnega soprga je bil zaobrnjen in hrbit kaže po dvoranji. Kde ga je obrnil, to piseca teh vrstnic ni brigala.

Pogreb se je vrnil dne 11. novembra in se ga je društveno članstvo v lepem številu udeležilo ter pokojnika spremilo k zadnjemu počitku. Pogreb je bil civilen.

John Balant.

JUGOSLAVIA IRREDENTA

Nasilja na Cerknjanem.

Časopisi prinesajo navadno le tista nasilja, ki se zgode v naših večjih primorskih središčih, nasilje pa, ki se zgode po hribih, ostanejo pogosto skriti in zagnjeni v nepridreni molki.

Te dni se je poročalo o nasilju, ki se je zgodilo na Vrhkrizi, pri Cerknem. Dne 2. oktobra se je zbral tam v gostilni Lojza Golob na nekaj fantov in gostov domčinov. V soboto pa dne 2. oktobra se je bil civilno poročil brat křimice, ki se je bil po večletni odstotnosti vrnil kot ameriški državljan domov, da odpelje nevesto čez morje. V pondeljek je imela biti cerkvena poroka, ki jo imajo naši ljudje za pravo, zato so prišli fantje, da se poslove od svojega tovariska.

V gostilni so se nahajali med drugimi tudi dva miličnika, dva orožnika in neki Anton (priimka ne vemo), neke Jožetove Terezije iz Cerknega sin, ki je uradnik pri davkarji in prenapet fašist. Ta je imel na piki "Amerikanca" Peter Čelika.

Zabava je potekla v redu, ob deseti uri so se gostje poslovili, ženin je stopil za njimi pred hišo. Prej pa so se bili že poslovili miličniki in orožnik, ki so se poskrigli med grmovje za hišo, da bi prisluškovali pogovorom fantov.

Fantje in pa nekateri drugi ljudje so se ustavili par korakov od hiše, pred hišo pa sta ostala ženin in zgoraj omenjeni Anton. Med fanti je nastal prepir, ki mi bil resničnega značaja, izviral je le iz starih fantovskih nasprotij. Tukaj pa so pridrželi iz grmovja orožnik in pričeli vpti nad fanti, ki so se na mestu razrežali.

Davčni uradnik pa je v tistem hripi zgrabil ženino in ga je vlekel pred orožnike kriče: "Ta je krič, ta hujška fant". Orožniki so zanimali nato Čelika pretopili in so ga bili, kamor je puril. Ženin je mi-

Iz športnega sveta

Tom Washington, eden najboljših ameriških igralcev golfa.

sil, da ga hočejo ubiti, zato se jim je iztrgal in skočil čez plot zelenih ograj, da upeči. Orzničnik, ki je skočil za njim, si je stregal jopič.

Čelika, njegovega svaka Goloba in tri godelce, ki so spali v gostilni in bili majeti za drugi dan. Gonstilniki pa so vzelci konecijo. Tago so gnali vse skupaj opolnoci.

Cerkno je bil civilno pet prič. Teh prič, ki so šle drugi dan na oroznični postajo, da bi izpricale Čeliku nedolžnost, niso hoteli zališati, ampak so jih kar — zaprili.

Čelika so obdeljili, da se je upiral orzničnikom, da je streljal na nje, ta, ki se je raztrgal na ženi, je kazal svoj "prestreljeni" jopič.

Da se je orzničnik raztrgal, pa je na razpolago samo pet prič. Teh pet prič, ki so šle drugi dan na oroznični postajo, da bi izpricale Čeliku nedolžnost, niso hoteli zališati, ampak so jih kar — zaprili.

Pozneje so vse ostale izpustili, le Čelika so odpeljali v sodnijske zapore v Idrijo, kjer se nahaja še sedaj. Dne 8. oktobra bi se moral vrniti v Ameriko. Pri sebi je imel nekaj trdo prisluženih dolarjev, zato mu očitajo — vyunstvo.

Ta zgodba najjasnejše ilustrira razmere, ki vladajo pri primorskih vaseh. Taki slučaji niso osamejni, dogajajo se neprestano, dan za danem.

BIVŠI CESAR VILJEM

je pritožuje. Bivši cesar Viljem se je pritožil potom svojega advokata pri filmskem gledališču v Berlinu, zaradi filma Razputin, kjer predstavlja neki igralec cesarja Viljema II. Viljemov zastopnik je zagrozil z eventualno tožbo, če se film ne črta s programom.

NEMŠKA LJUDSKA STRANKA

se je izjavila proti načrtu novega šolskega zakona vsled česar je vladal dr. Marx resno ogrožena.

RUSIJA SE AMERIKANIZIRA

Rusija je sklenila kontrakt za zgraditev jeklarskih naprav. — Namerava razviti zlato produkcijo in industrije surovega petroleja. — Pri fabrikaciji bo uporabljali izključno ameriške metode.

Ruska sovjetska vlada se privrnila, da se posluži ameriških metod pri fabrikaciji ali izdelovanju jekla. Sklenila je z newyorko tvrdko Pereival Farquhar kontrakt za zgraditev jeklarni v Makjevki v južni Rusiji in sicer za proračunanih dvajset milijonov dolarjev.

Kot se glasi tukaj bo imenovana tvrdka finančirala načrt. Ruska vlada bo plačala nazaj stroške v tekajih šestih mesecih, nakar bo postala lastnica naprav.

Pogajanja za finančiranje se vrše sedaj.

Pogoju kontraktu se glasi, da bo uveljal najbolj moderne metode za izdelovanje jekla. Naprava bo zgrajena po uorenju najboljših in najbolj modernih jeklarnih teknologij.

To je bil prvi korak, katerega je storila Rusija, da se napravi neodvisnost glede železa in jekla. Čeprav ima Rusija velikanske sklope vzdolžne rude, je vendar za ostala v produkciji dovršenih konstrukcij. Ruski konzum jekla in železa pa postaja vedno večji ter ga je v zadnjem času pogosto krilo z narodili pri U. S. Steel Corporation.

Če bo mogoče finančirati načrt v Makjevki, bo razširila sovjetska vlada producijo jekla tudi na drugih rudnih California, Nevade in drugih krajih. Producija zlata v Rusiji je sicer že precej obsežna, vendar pa ni mogla dosedati ohraniti istega koraka z drugimi deli sveta. Velike sklope zlata v delih je treba še razkriviti.

Nadaljnje je postal znano, da ima ruska vlada namen povečati producijo surovega petroleja. V pričetku tega meseca se je položil prvi kos Baku-Batum ceste za speljanje surovega petroleja.

Milijonarka

Gloria Morgan, ki se bo poročila z nečakom romunske kraljice Marije.

Štirje premogarji ustreljeni.

DENVER, Colo., 21. nov. — Danes zjutraj je prišlo mer državni policisti in več stetinami stavkujoči premogarjev ob Columbine rovu Rocky Mountain Guel Co. v severnem Coloradu do spopada, tukaj so bili ustreljeni štirje premogarji.

Policija je pričela streljati, ko se niso hoteli premogarji pokoriti pozivu, naj se odstranijo s kompanijske lastnine. Glasi se, da so premogarji prodirali vedno naprej ter metalni kamenje in kreplje proti policiji. Tedaj pa so padli strelji.

To so prve žrtve I. W. W. strelje, ki se je pričela dne 18. oktobra.

Citatje detektivske povesti: "Hudičeva noge" v Slov.-Amer. Koledarju

V Kansasu je neki možak zasadil 1700 jabolčnih dreves.

Bog ve, po čem je zahrepel?

Ali po jačolčnem pajju ali po

KRATKA DNEVNA ZGODBA

H. J. MAGOG:

USODNA LAZ

Pripeljala sta se avtobusom. Že med vožnjo sta se večkrat srečala z očmi in ko sta izstopila pred istim hotelom, sta se pomembno spogledala.

V obednici sta se zopet srečala. Kajor po naključju sta si izbrala dva sosedna stola pri dolgi mizi, ki je služila za table d'hote.

Gostje so se hrupno smeiali in se niso zmenili na njiju. Iz protesta do neotesanega vedenja svojih sosedov sta molčala.

Nenadoma sta opazila, da ju gostje nekam prezirljivo pogledujejo. Baš tedaj so v salunu začeli servirati kavo. Vsa družba je posedila okrog mučeniškega glasovira; porabila sta priliko in sta se predstavila.

Jean d'Orval.

Odette Maucourtova.

Sklonila se je nad postnico. Z zadostenjem je užrala plemiško členino in za njo apostrof. Ta pravopis ji je bil baš tolikan po godu kakor plavolasi gladko obriti mož s charlestinskim hlačami in višnjivim suknijem, ki se je tesno prilegal njegovemu vitkemu stasu.

Tudi on je kazal v vsem svojem ponosu, da vidi v gospo Maucourtovi eno tistih odličnih dam, ki so vajene najboljši družbe. Oba sta žutila, da ju veže neodoljiva simpatija. Odšla sta na peščino.

Ko sta se vrnila v hotel, sta si bila že zaupala nekatere podrobnosti o položaju, ki ga imata v svetu. Jean d'Orval je bil zvedel, da je njegova zmanka zelo imovita mlada vdova iz velikega sveta. In gospo Maucourtovi takisto ni ostalo prikrito, da je njen ljubezni kavalir mlad počajan, ki ga dobro situirana plemiška roditelj bogato začudil z denarjem. S temi pojasnil je njuno medsebojno spoznavanje le še naraslo. Priznala sta si, da ne razumeta, kako sta se mogla nastaniti v tako mizerinem hotelu, in soglasno sta ugotovila, da bi morala poginuti od dolgočasja, ako ju ne bi bilo srečna naključje privelo v krov.

Hitra pomoč za okorele sklepe in unete mišice.

— Da sem moral pozabiti svoj avtomobil! je potožil Jean d'Orval.

In madame Maucourtova je njeno pozabljaljivost tem bolj občutila, ker se je bil njen voz po šoferjevi nemarnosti pokvaril in ga je moral oddati v popravilo v neko pariski garaži.

Nič hudega: skupna neprilikljivina je bila celo po godu. Njej sta se imela zahvaliti, da sta se seznanila!

— Še dobra prijatelja postaneva! je nežno vzliknila Odette.

Odette je namesto odgovora pritajeno vzduhnila.

Morda se o priliki vidiva v Parizu! je gorče dodal Jean.

Vzlie njenemu nekoliko afekti ranemu ponasanju in njegovemu malec preveč izbranemu vedenju je nujno prijateljstv brzo napredovalo. Z zadostenjem sta zaznavala, da se nujna okusa čudovalo skladata in da stojita visoko nad ostalo družbo. Madame Maucourtova je bila ponosna, da si je osvojila elegantnega d'Orvala, ki je lepo doma z vidnim zadovoljstvom vođil na izprehode.

Sprva sta v tem načinu živiljna videla zgolj utešenje svojega samoljubja. A kmalu sta začutila, da se je med njima nekaj izpremenilo. Opustila sta svetske pogovore in često sta se zalotila, da jima je burno utripijoče srce poganjalo kri v lice.

Cez štirinajst dni sta bila Jean d'Orval in madame Maucourtova smrtno zaljubljena drug v drugega. To ni bila nikaka nesreča in razplet se jima je zdel povsem narančen. Saj sta bila po svojih lasti.

KJE JE FRANK STUBIC iz Zagorja ob Savi. Pred leti je bil v Dowson, New Mex. Letos spomladi je pa pisal Alois Schanti, Box 8.24, Haver, Mont., da se je ponesrečil v rudniku. Če kdo kaj ve, naj poroča s naslovom: **Ana Ranzinger, Zagorje ob Savi, Jugoslavija.**

2x 22.23)

KJE JE rojak JAKOB FLAJS, rojen v Soči 137 dne 1. maja 1876. Tiče se njegove dedičine, zato naj se javi na: **Anton Kravanja, Soča 25, P. Sonzia, Gorizia, Italy.**

2x 22.23)

RAD BI IZVEDEL za naslov svojega beata FRANK MISLEY. Pred par leti se je nahajjal v Rohnald, Wash. Prosim cjenjene rojake, kdor kaj ve o njem, naj mi naznani, ali pa sam piše, ker poročati mu imam važne novice iz starega kraja. — **Philip Misley, 803 N. Pacific St., Glendale, Cal.**

(3x 22.23&25)

KJE JE MARTIN BAČER, podomače Izborjev iz vasi Melhovec, župnija Podgrad pri Novem mestu. Pred leti je bil v Iron Mountain, Mich. Za njegov naslov bi rad izvedel **Frank Sekula, Box 1573, Ely, Minn.**

— Adv't.

Za Božič in Novo Leto

bodete Vi tukaj najbolje postreženi. Vaši v domovini pa pravočasno razveseljeni, ako se obrnete za denarna nakazila bodisi v dinarjih, lirah ali dolarjih na zavod, ki ima za to najboljše zveze in kojega mnogoletno poslovanje je priznano širom Amerike.

FRANK SAKSER STATE BANK
62 Cortlandt Street

New York, N. Y.

je Dorothy Irvine iz Detroitja, Michigan. Slikati se je dala škotski obleki, in na predpazniku ima pripeta odlikovanje, ki jih je dobila na pleksi.

Dober plen

James W. Jump je ujet ob californijski obali 315 funic težko ribo, ki je znana pod imenom "swordfish".

ZAKLAD V STARÍ KNUJGI

Mlad študent, Evgen Lacosti, ki se pese rad s teleskimi studijami, je brskal nedavno po knjigah vatiskih knjižnic. V neki star, zarašeni knjižici, katere avtor je neki Emil Fabrier de Revisa in ki je izšla konecem 18. stoletja, je našel proumenel list. Na listu je bilo napisanih samo par stavkov, ki pa so napravili iz siromašnega študenta, milijonarja. Avtor je namreč na listu sporočil, da so njegovo delo kritiki hudo napadali, tako da ga je javnost odklonila: nihče ni hotel kupiti niti enega izvoda več.

Zato hoče videti, koliko časa bo preteklo, da bo kdo knjigo hotel zoperčati ter jo bo zahteval v vatiskih knjižnic. Kdor pride pri na listek, naj se obrne na avtorjevega notarja, od katerega prejme nagrado. Mladi mož je velik izkaznič.

Mladi mož je svojem tovarišu iz urada nemo stisnil roko.

— Slabo, je vzdihnil melanholično. Presodi: zahotel se mi je štirinajst-dnevne iluzije, pa sem se izdal za plemiča... Zaljubil sem se v srčane mlado damo, ki je ne smem nikoli videti, če se nočem osmešiti... Ah, prijatelj, živiljenje je glupo... Ako pomislim, da me ona ljubi in da bi se lahko poročila, če... da, če ne bi bil ravno nasprote tega, za kar sem se izdajal!*

ZA DOM SLEPIH V LJUBLJANI

Joe Ulian, Kinzua, Pa. \$1.00.
Tony Janes, Dimonopolis, Ala. \$1.00.

Jose Smolley, Detroit, Mich. \$1.00.

S. Jakse, St. Helena, Cal. \$1.25.
John Čakada, Wooster, Ohio, \$1.25.

Gertrud, O. Jelene, New York City, \$1.00.

Jerry Peer, Roseboom, N. Y. \$1.00.

Pet Lustrek, Cleveland, Ohio, \$5.00.

Dinar smo sprejeli ter ga bomo poslali na določeno mesto.

Uredništvo.

Dobra plesalka

STRAHOVITE POPLAVE V CRNI GORI

Vsled 5-dnevnega močnega deževja so v Crni gori naraste reke tako močno, da so stopile čez prege in poplavile skoraj vso oblast.

Podgorico. Voda odnaša les. V Podgorici sami je voda odnesla 1500 kubičnih metrov drva. V sreču Nikšić je voda odnesla vse mostove.

Poročajo dalje, da je poplava zahtevala tudi človeške žrtve.

Vsi reski poglavari v oblasti so takoj odhiteli na lice mesta, da se prepričajo o nastali škodi.

ZVIŠANJE STANOVAJSKE NAJEMNINE V MOSKVI

Kot poroča berlinski "Rul", namerava sovjetska vlada zvišati stanovanjsko najemnino. Za zvišanje ne bodo merodajni samo dohodki družinskega poglavarja, temveč se bodo upoštevali tudi dohodki ostalih rodbinskih članov. Iz povisitve se ustvari fond za zgradbo novih stanovanjskih hiš.

UBIJANJE IZ SOČUTJA

Anglež Edward Davies je utočil svojo hčerkko, ki jebolehalo na neozdravljivi bolezni. Porota ga je oprostila.

Ta oprostitev je vzbudila na Angleškem precejšnje vznemirjenje. Eni so seveda proti razsodbi protestirali, druga stran pa je zagovarjala. Med temi je bil tudi Sir Arthur Conan Doyle, ki ni samo romanopisec nego tudi doktor vsega zdravilstva. Doyle je sednik Bransona čestital na njegovem pogumu, da si je usodil vsem predsedkom konservativne angleške družbe na klub izreči oprostilno razsodbo. Slavni pisatelj se jasno postavlja na stran onih, ki pravijo, da morajo najmanj trije zdravniki potrditi, da bo bolnika ni leka in da mu ni mogoče ublažiti bolečin.

"Vjakih primerih", pravi avtor Sherloka, "je ubijanje dolžnost in ukaz človečanstva".

Dr. Arbuthnot Lane, znani angleški higijenik, se pridruži Doyleu. Samo da predlagata poleg treh zdravnikov še enega odvetnika, ki naj bi po zaslijanju zdravnikov in bolnika izrekli odločilno besedo.

Drugi zdravniki pa so energično proti tej tezi. V utemeljevanju svojega stališča povdajajo predvsem, da bi sprejetje zakona v smislu Doylovičih zahtev utegnilo imeti usledice posledice za Slovensko družbo.

FSEUDO-DUHOVNIK

POROČIL 800 PAROV

V mestecu Serrimal blizu Rio de Janeiro so te dni policijske oblasti arretirale častitljivega "duhovnika" Don Jose Urutiza Ramosa. Imenovan je bil pred leti dušni pastir v navedenem mestecu ter užival splošno spoštovanje. Jasno je, da je bilo ljudstvo razburjeno do skrajnosti, ko je zvedelo o "ne-sramnem" postopanju policije. Razburjenje pa je pri ljudeh dosegnalo svoj vrh, ko se jim je povедelo, da "častitljivi duhovnik" ni bil duhovnik, temveč navaden zločinec. Najbolj ozljeleni so bili — ne vse — zakonski pari, ki jih je lažljiv duhovnik poročil. Vse poroke so seveda neveljavne in treba, da, da "zakoni" stopijo še enkrat pred oltar in izrečjo svoj "da", ki jih na veke združi.

TRI IN POL LETNI DEČEK REŠIL DVEMA DEKLICAMA ŽIVLJENJE

Kot poročajo berlinski listi, je tri in polletni Oskar Mueller v kratkem času rešil živiljenje dvema dekleamicami, ki sta se potapljali v vedenem mestecu ter užival splošno spoštovanje. Jasno je, da je bilo ljudstvo razburjeno do skrajnosti, ko je zvedelo o "ne-sramnem" postopanju policije. Razburjenje pa je pri ljudeh dosegnalo svoj vrh, ko se jim je povедelo, da "častitljivi duhovnik" ni bil duhovnik, temveč navaden zločinec. Najbolj ozljeleni so bili — ne vse — zakonski pari, ki jih je lažljiv duhovnik poročil. Vse poroke so seveda neveljavne in treba, da, da "zakoni" stopijo še enkrat pred oltar in izrečjo svoj "da", ki jih na veke združi.

Moderna industrija

je proizvedla stroj, ki ga vidite na slike. S tem strojem je mogoče sešiti na dan šeststo parov čevljev.

PASTOREK VILJEMA PO- NESREČIL

Drug si princ Hermine, ženiv bešega cesarja Viljema, se je te dni z motociklom smrtno ponešrečil. Pred kratkim ob 6. uri zvezde je sedel z nekim svojim prijateljem na motorno kolo, ki je imelo prikelje. V nagnem tempu se je princ Jurij Viljem Schoenaeich spustil v dir po cesti, ki vodi iz Sabora proti Loosu v Sleziji. Kmalu je nastala trična tema in princ ter njegov spoponik nista videli dvoprečnega voza, ki je vodil pred njima. Voz je bil brez luči in motocikl se je z vso silo zatezel vanj. Pri tem zatezu se je motocikel prevrnjal in vrgel princa Jurija Viljema velikem loku na tla. Konja z vozom in voznikom pa sta zdržala naprej in se jima ni uč zgodilo.

Kakor prine je tudi njegov sočetnik odletel z vozila, toda medtem ko je prinčev spoponik le težko ranjen, je sin princ Hermine umrl na zadobljenih poškodbah. Kljub temu, da so ga takoj prepeljali v bolnišnico, kjer so izvedli trepanacijo lobanje, je kmalu izdihnih, na da bi se bil zavedel.

DUNAJ OBIŠČE 125.000 PEVCEV

Kot javlja v Dunaju, nastopi tam meseca julija prihodnjega leta 125.000 pevec. Med pevci bodo tudi gosti iz Amerike. Na Jezuitskem travniku v Pratru se zgradi pevski dvorana, ki bo stala blizu 10 milijard ka.

STEVENS POINT, Wis., 20. novembra.

— Potem ko je ubil svoja dva otroka, se je včeraj ob streli W. R. McNeil, lastnik velike grocerije. Ne upajo, da bi ostal pri živiljenju. Otočnost radi bolezni obet, šest let stare Margaret, in tudi žalost radi smrti žene, ki je umrla pretelega maja, sta bili najbrž odgovorni za to dejanje.

ČANCOLIN

je odklonil v preej ostrem tonu japonske zahteve po novih koncessijah v južni Mandžuriji. Če je njegov protest le pesek v oči, se bo kmalu izkazal.

POZOR ČITATELJI!

Knjige Vodnikove družbe v Ljubljani so bile odpolne tistim, ki so jih naročili. Sprejeli so slednje knjige:

Vodnikova praktika za leto 1928; Hiša v strugi, povest;

Vladka in Mitka, opis;

Vodniki in preroki (zgodovinska razprava).

</

UKRADENI NAKIT

ROMAN IZ ŽIVLJENJA.

Za Glas Naroda pripred G. P.

70

(Nadaljevanje.)

Zaman si je skušala Jenny pojasniti, zakaj je hotela grofica prekiniti vse stike med njo in Wildenfelsom. To ni moglo biti le brezkoristno trpinčenje. Seveda, ona je razrdila grofico, ko se ni takrat pokorila njenemu povetu, temveč povetju Lotarja. Za to pa je bila pač dosti hudo kaznovana potom svojega izgona. Grofica Suzana je označila njen obnašanje napram Lotarju kot nesramno in usiljivo ter je zahtevala, da odpotuje še prej bi se Lotar vrnil domov. Zakaj? Ali se je bala, da se bo Lotar mogoče ustavil njenim željam?

Ah, ni vedela, kaj naj si misli, vedela je le, da ne bo mogla nikdar več postati vesela in srečna ker je v njenem srcu žgalo-hrepnenje po Lotarju. Z veseljem bi na mestu umrla, če bi ga mogla le še enkrat videti, če bi jo vzel le še enkrat v svoje roke ter ji rekел:

— Ljuba, mala Jenny.

Ali je bilo res mogoče, da je sedaj popolnoma izbrisana iz njegovega življenja? Ali ni vedno na ljub način stražil nad njo ter jo tolažil v malih bolestih? Ali je moglo biti to, ali je smelo biti to, — ali se ni mogla braniti pred tem, dokler bi ji on sam ne rekel nekoga dne: — Jaz te nočem več videti?

Ne, — kaj takega bi ji ne rekel on, — tako okrut ne more biti. Ta gotovost je prešla nad njo s presenetljivo silo. Čutila je, da ne more stopiti iz življenja Lotarja in da ne more izbrisati njega samega iz svojega življenja. Še enkrat ga mora videti. Kdo bi ji mogel zabraniti, da se napoti še enkrat v Wildenfels, da stopi pred njega ter ga vpraša... Kaj neki naj ga vpraša? Vzravnal se je v postelji ter zrla predse. Nato pa je stopila temna rdečica v njen obraz.

— Ne, — nikdar več ga ne sme videti. Njene oči bi mu razkrile vso bedo njene duše in takoj bi spoznal, kakšne vrste je ta njena ljubezen do njega. Ne, ne, ona ga ni smela nikdar več videti...

Skočila je pokonec. Soba ji je postala preozka. Hitro si je nataknila kloub ter odhitela po stopnjicah navzdol.

Ko je šla skozi vežo, je prihitela gospa Brinkman vsa vzhiciena iz kuhinje?

— Vi hočete iti ven, gospica Jenny? Pa vendar ne sama?

— Imam glavobol. Jaz moram na prost.

— Ali ne more iti iz vami gospodična Marija? V tem trenutku rimam jaz sama časa.

— Ne bom dolgo izstala.

— Klubu temu, dete, — sama ne morete iti tukaj ven. V takem krajtu se govoriti o tem. Čakajte za trenutek, takoj bom da lahko poklicati Marijo.

Jenny se je z vzdihom udala ter sedla na belo lakirano klop v veži. Gospa Brinkman se ni umaknila od njene strani, dokler ni prisla Marija.

Gospa Brinkman je zrla za obema deklincama.

— Sedaj pa moram dvojno paziti nanjo. Gospa grofica je v stanu vzeti jo proč, če ne bom strogo pazila nanjo. Ne, pisem ne piše več. Odstranila sem črnilo iz njene sobe. Če hočete pisati, mora opraviti to spodaj v delavnici sobi. Gospa grofica ima očivjeno velikanski strah, da bi mladi gospod grof ne izvedel za njeno bivališče. Hm, človek ji ne more zameriti... to je tako sladka, ljuba stvarica... In če bi ne bil človek navezan na ta dobri zaslugek, — mogoče bi ne pazila tako strogo. Človek pa je vendar samemu sebi najblížji...

Tako si je mislila gospa Brinkman, ko je zrla za obema deklincama. Nato pa se je vrnila v svojo kuhinjo ter nadaljevala s pripravami za večerjo.

Jenny in Marija sta odšli molče naprej. Kot vedno sta se prizeli izprehajati ob bregu reke.

— Ce hočete rajše biti sama, Jenny, mi to le povejte. Šla sem z vami le, da vas obvarujem pred družbo gospe Brinkman. Ker ste hotela sama iti ven, si lahko mislim, da vam tudi moja družba ne more biti všeč. Lahko se ločiva ter se sestaneva zopet tukaj.

— Oprostite mi, da vas nisem pozvala spremljati me, Marija.

— Tukaj ni treba nobenega oproščenja. Najti je razpoloženja, v katerih ne more človek prenesti nobenega drugega, tudi če mu je tako simpatičen drugače.

— Prav imate. V takem razpoloženju sem bila poprej. Nahajača sem se na begu pred samim seboj. Gospa Brinkman pa me je energično ustavila. Sedaj pa sem vesela, da imam zopet vas. Tako dobra in razumna ste... Oprostite mi, da nisem takoj vrnila vašega zaupanja ter povedala svoje poviši. Tega pa ne morem, Marija, ne še... mogoče nekoc pozneje.

Marija se je nasmejala.

— Nisem radovedna. Ni vam treba obtožiti se. Kar vem o vas, ni zadostuje, da vam doprinašam polne simpatije.

— Vi ljuba, dobra... Srčna hvala vam! Če bi ne imela vas v teh tednih, ne vem, kaj bi postalo iz mene...

— Ne zahvaljujte se meni, kajti jaz sem vam dolžna prav toliko hvale, kajti potom vas sem prišla do prepričanja, da imam lahko še kak namen v življenju.

33.

Lotar je dospel v Jeno ter se nastanil v istem hotelu, kojega im je zapisal gospoj Grillov. Vpisal se je v knjigo za tuje pod imenom Wilden, da ne zanemari nobene varnostne odredbe. Niti mamo dno dvomil, da je Jenny strogo zastražna. Še tekom istega večera je izvedel, kje se nahaja hiša gospice dr. Brinkman. Portir v hotelu je poznal skoro vsadega človeka v Jeni ter mu je podal natančne informacije.

Lotar je paročil ob istem času sobo za prihodnji dan za gospo Grillovo. Potem ko se je nekoliko osvežil, je odšel ven, da si vsaj ogleda hišo v kateri jeupal najti Jenny. V pritličju je bilo razsvetljeno več oken in videl je, da se je premikalo notri več postav. Le eno okno je bilo odprt, a zastor je bil potegnjen navzdol, da ni dobil nobenega vpogleda v notranjost.

Lotar je stal precej časa pri vrtinem plotu ter zrl proti razsvetljenu oknu. Nato pa se je oglasilo igranje klavirja in petje svežega deklinskega glasu.

Prsa Lotarja so pričela prostješje dibati. Tako strašno slabavi se pač niso mogle dogajati v tej prijazni hiši. Sploh pa ni veden, česa se je bil pravzaprav. Kdo pa je mogel vedeti, kakine vrste je bil ta penzionat gospice Brinkman? In sedaj je zvenelo veselo deklinsko smejanje proti poslušalecu. Najraješ je bil planil v to hišo, da vidi, če je tudi Jenny med timi mladimi damami. Takoj pa se je zadel, da bi bilo to skrajno nepramejno.

Počasi se je vrnil v svoj hotel, si dočistil stol in ni našel v dotični

Tekom naslednjega jutra se je pričel Lotar potiskati po ulicah Jene, dokler ni prišel čas, ko bi lahko napravil posez.

Še vedno prehitro je pričel ob breg reke Saale ter korakal počasi naprej. Sklenil je še enkrat iti mimo hišo ter si ogledati scenario ob dnevnih svetlobah. Malo predno je dospel do vrat vrta, sta stopili iz hiše dve mladi dame. Pri vratih sta se slednji srečali z Lotarem. Deklica s topim noskom je vrgla hiter in koketen pogled na odličnega, elegantnega mladega gospoda.

Obe mladi deklinci sta šli priročno pred Lotarjem. Sledil jim je da mogoče kaj ujame njih pogovora. Gospodična Helma, je opozorila na to Trudo.

Najraješ je šla ven s Trudo, ker je dobila slednja dosti občudovalnih pogledov ter se je Helma radja senčila v njenem blesku.

— Moj Bog, Truda, ta človek je očarljiv! Še nikdar nisem videla tako čednega človeka. On naju opazuje zelo ostro. Brez dvoma name sledi namenoma.

Truda se je nasmehnila ter izpustila "čisto slučajno" neko kujingo, katero je nosila v svoji roki.

Lotar se je seveda hitro sklonil, pobral knjigo ter jo vrnil z uljudnim pozdravom.

Truda se je zahvalila z očarljivim smehljajem.

Lotar pa seveda ni bil pripravljen izpustiti to ugodno priliko.

— Oprostite, dame, ali se nahaja mogoče tu v bližini stanovanje gospa dr. Brinkman?

Truda je slutila, da je to vprašanje le pretveza, da prične pogovor. Helma pa jo je od veselja učipnila v roko. Previdno sta se obe ozrli naokrog.

— Gospa dr. Brinkman stanuje v četrti hiši od tukaj. Ravnomočar sva jo zapustili.

— Ah, to je skrajno ugoden slučaj! Potem mi je gotovo lahko daste pojasnila, če sprejemam sedaj gospa Brinkman, gospodična.

— Godsp Brinkman ni sedaj doma, se bo gotovo zelo kmalu vrnila, — je odvrnila Truda ter s svoje strani učipnila Helmo. Obenem se je izvrstno zabaval ter bili strašno napeti, kako se bo obrnil pogovor.

Lotar je bil zelo prijetno presečen, ko je čul, da ni gospa dr. Brinkman doma. Posrečilo se mu bo najbrž torej že preje videti Jenny ter goroviti z njo.

— Hvala vam za pojasnilo, gospodična, a moj obisk velja manj gospa Brinkman kot neki mladi moji sorodnici, ki živi že nekaj časa tukaj. Ali bi bili tako dobri ter mi povedali, na kakšen način bi mogel dospeti do gospodične Warren? Govoriti moram ž njo o neki zelo nujni zadevi.

Truda je takoj slutila nekaj romantičnega. Hotela se je izkazati uslužbeno lepemu mlademu gospodu ter se pomembno ozrla v svoje spremljevalko.

— Ali hočeva povesti gospoda k gospici Jenny? — jo je vprašala.

— Ah, prosim vaju, čestiti dami, storita to. Za večno vam bom hvaljen, — je prosil Lotar nujno.

Deklice sta se nekoliko smehljali ter se še obotavljali. Lotar pa je takoj videl, da nista proti temu. Končno pa se je odločila Truda.

— Sledite nama, gospod moj. Odvedli vas bomo v sprejemno sobo ter poslali Jenny navzdol.

Lotar bi najraješ poskočil od veselja, a se je obvladal ter se obenoma lepo zahvalil.

Sledil je damama v hišo. Veža je bila prazna. V kuhinji pa so bile zaposlene deklince in disalo je po pečenki.

— Prosiva, — opite tukaj, gospod. Tako bova obvestili gospino Warren.

Lotar je vstopil ter obstal sredi sobe v velikem razburjenju. Bil je tako blizu svojemu cilju, a se je bal novih ovir. Če bi le na prislaga gospa Brinkman domov, predno bo držal Jenny v svojih rokah!

Truda in Helma sta ostali nekaj časa zunaj ter si pognili.

— Ali slutiš kaj? — je zašepetal Truda.

— Kaj neki?

— Moj Bog, ali si ne moreš misliti, kdo je ta odlični kavalir?

— No, mislim si, da je sorodnik gospice Jenny.

— Ne bodi tako neuma. Jaz stavim, da je to mladi grof, radi katerega so poslali gospico Jenny semkaj.

(Dalej prihodnji)

NUNA KOT ČASTNIK

Pogosto se je že govorilo o pisanju o ženskah, ki so skozi leta izgrajale ulogo možkih in ki so znale ohraniti to prevaro prav do svoje smrti.

Najbolj značilna postava v vrsti teh žensk je brez dvoma Catalina de Erauso, ki je zapustila samostan, da deluje kot vojak in ki je na Španskem znana kot "numapraporščak". Izven Španske se vele malo o tej pustolovki, ki je živila ob času Filipa četrtega v drugi polovici sedemnajstega stoletja in ki je se skozi petnajst let borila na strani Špancev v Argentini. Njen postav je v njenem obrazu sta bila povsem možka. Vselej tega ni prav ni presenetljivo, če so jo povsod smatrali za moškega v njeni moški obleki. Le njene majhne roke so kazale njen spol. Ti majhni roki pa sta znali tako spretno sukatni kot kak moški. Odlikovala se je v bitki. Izvojovala je tudi več streljivo dvojeboj, iz katerih je pravila kot zmagovalka. V onih divnih vojnih časih se je odlikovala tudi v plenjenju in ropanju in očetki prilik je le s težavo usta galjalo.

— Tega morate vzeti vi visoko čestiti, — je rekla dama ter počakala na jabolko.

Duhovnik pa je smehljaje zmanjkal z glavo ter rekel:

— Ne, ne, to jabolko je odločeno za vas, madama.

— Zakaj pa? — je vprašala njenova spremljevalka.

— Ker je to za vas nauk, madama... Vi gotovo poznate povesti o Evi, kaj ne? Ta je jedla tako jabolko in... To vse lahko citate v Bibliji... in kakorhtiro je zavilila nekaj sadeža... so se ji odprle oči... no, ... in nato je videla, da je naga... Vsa osramočena si je hitro napravila predpasnik iz figuračnih listov.

Ko so ji postala tla preverjajo, se je stavila pod varstvo nekega škofa ter temu zaupala pri spovedi, da je ženska. Nato je bila zopet sprejeta v nunski samostan ter je vlekla kot vojni veteran do konca svojih dni penzijo.

Catalina de Erauso je vselej tega juhankina, katero je mogoče primerjati z Devico Orleansko s to razliko, da ni napravila tako trajičnega konca kot slednja.

MODERNA EVA

NEZGODE SOBARICE ASTE NIELSEN

Ob priliki snemanja filma "Operna doba", v katerem je nastopal Asta Nielsen v glavnih vlogah, se je priprnila njeni sobarice težka nesreča. Hotela je svojo gospodino ogrnil z ogrinjalom, pri tem se je, pa tako nesrečno okrenila, da je zgrabil propeler aeroplana, ki je raznesal levo roko ter težko ranil glavo.

Lotar je vselej potiskal srečo, da je sreča v istem hotelu. Turistinja je moral odločiti v obredni dvorani svoj plač ter se je pokazala v skrajno kratek, globoko dekoltriranu in prozorni obleki brez rokavov.

Serviralo se je okusen obed in lotar je postavil natakar na mizo košarico s sadjem. Kot najlepši kos med sadjem je kraljevala na desni veliko duhchte jabolko.

— Tega morate vzeti vi visoko čestiti, — je rekla dama ter počakala na jabolko.

— Ne, ne, to jabolko je odločeno za vas, madama.

— Zakaj pa? — je vprašala njenova spremljevalka.

— Ker je to za vas nauk, madama... Vi gotovo poznate povesti o Evi, kaj ne? Ta je jedla